

tal, faaledes at den virkelige, den fattigste Købesum blev gennemnitlig 1,070 Kr. pr. Td. Hartkorn. Da Gennemsnitsprisen for Hartkornet i Femaaret 1845—49 havde været 1,500 Kr. pr. Td. Hartkorn og i de nærmeste Aar derefter steg, er der intet Spørgsmaal om, at de paagældende Købere i sin Tid have købt paa meget billige Vilkaar. Dertil kommer, og det er egentlig Hovedsagen, at man beregnede Købesummen som en Kapitalisering netop under Forudsætning af, at Rentefoden var 4 pCt. Havde man den Gang kunnet gaa ud fra, at der vilde komme et Tidspunkt, hvor Rentefoden blev lavere, vilde man have beregnet Købesummen i samme Grad højere. Naar man nu foreslaar at nedsætte denne Rente, er det i Virkeligheden en Nedsættelse af de beregnede Købesummer, og dertil er der vist ingen Anledning. Dertil kommer, at dersom Penge-markedsforholdene virkelig ere, som det paa- staas, faaledes at man uden Vanskelighed kan faa faadanne Prioritetslaan til $3\frac{1}{2}$ eller $3\frac{1}{4}$ pCt. Rente, saa staar det jo de paagældende frit for at afdrage Købesummen; det bestemtes udtrykkelig, at det staar dem frit for ved hver Termin at afdrage af Købesummen, hvad de ville, kun ikke mindre end 100 Kr. ad Gangen. De kunne altsaa, hvis de finde de nuværende Renteforhold for byrdefulde, udbetale Restkøbesummen ved at optage billigere Laan, hvis de kunne faa faadanne. Jeg kan altsaa ikke se, at der er noget som helst, som taler for at gaa til den Rentenedsættelse, Flertallet her har foreslaaet i Vædringsforflag Nr. 2, og jeg vil derfor meget fraraade at stemme derfor.

Finansministeren (Lüttichau): Jeg skal saa meget som muligt bestræbe mig for at være lige saa kort som den ærede Ord- fører. Med Hensyn til det Vædringsforflag, der først er bragt under Omtale, nemlig Rentenedsættelse af forskellige Rentebeløjer for Ejendomme, der svare Rente til Staten, skal jeg udtale, at hvad særlig angaar det af det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (S. Sørensen) i Omtale bragte Punkt, nemlig Nedsættelse af Renten for de faakaldte kongelige Penge eller halve Købesummer, da finder jeg, at der her er over- maade lidt Anledning til at imødekomme et faadant Onke. Det forholder sig nemlig faaledes med Ryttergodsets Salg og med Hensyn til de Restkøbesummer, der endnu henstaa uafbetalte, at disse findes spredte over hele Landet paa ganske vilkaarlige Hæn- der, saa at man ikke paa nogen Maade kan sige, at det er en særlig trængende Klasse af Debitorer, man herved vilde imødekomme.

Det vil endog saa findes, at der er en stor Del Herregaarde, som endnu skyldte Restkøbe- summen for det fra Ryttergodset solgte Gods. Jeg skal faaledes nævne en enkelt Ejendom, som er beliggende mellem Sorø og Slagelse, for hvilken Restkøbesummen oprindelig var nogle og halvtredstindstyve Tusinde Kroner, men hvoraf der endnu henstaar tredive Tu- sinde og nogle Hundrede Kroner. Her vilde jo ganske vist Debitor kunne mærke en Rente- nedsættelse, idet den her vilde beløbe sig til over 150 Kr., men Spørgsmaalet er dog, om det er den Slags Debitorer, man her ønsker at komme til Hjælp. I de alminde- ligste over hele Unionen gældende Tilfælde er det overordentlig smaa Restkøbesummer, der staa i Ejendommene. I Henhold til Rente- kammercirkulære af 20de Maj 1826 er der en Forpligtelse til at indbetale ved Udsty- ninger de Dele af Restkøbesummer, der over- stride fulde Hundrede Kroner — altsaa naar der ikke tilfaldt en Parcel mindst 100 Kr. af disse kongelige Penge, skulde de helt ud- betales — er det en given Sag, at det er overordentlig smaa Beløb, som det her drejer sig om. Det vil ofte vise sig, at de Penge, som gennem Vædringsforlaget vilde kunne spares for enkelte Debitorer, vilde beløbe sig til et halvt Hundrede Ore for hver Termin. Jeg skal for øvrigt her bemærke, at det er en Regel, at Renten kun udbetales i den ene Termin. Naar jeg har udtalt i Finansud- valget, at disse Restkøbesummer nærme sig til meget mere at være en Realbyrde end en virkelig Prioritet, saa beror det paa den Omstændighed, jeg allerede har omtalt, at det er paalagt at gøre bestemte Afbeta- linger ved Gjerfikste samt at indbetale Ren- terne paa Amtstuen sammen med de kongel- lige Skatter. Jeg skal imidlertid lade det staa hen, om man af denne Grund kan kalde det en Realbyrde, eller om man vil fastholde, at det i Grunden er det samme som Priori- teterne, der ere fremkomne ved Salget af Statens Fæstegods, men det forekommer mig rigtignok overordentlig utilraadeligt at gaa til en Rentenedsættelse her, da der jo her, ligesom paa de øvrige Ejendomme, der er Tale om, er den mest udstrakte Afgang til at indfri Prioriteterne, naar Debitor ikke er tilfreds med Forholdet, som det er. Da det derhos er overordentlig smaa Restkøbesum- mer, det drejer sig om, og da disse ere spredte, som jeg før sagde, paa saa mange forskellige Hænder, at man ikke kan se, at der foreligger en Trang, som giver nogen som helst Afgang til at gøre Krav paa Rentenedsættelse, vil jeg ogsaa finde det urigtigt at give disse Debitorer Afgang til gennem Erlæggelsen af en aarlig Annuitet — thi faaledes maa